

Online lesgeven (3): Interactief lesgeven met Zoom

Lesgeven via Zoom of andere digitale platforms heeft veel voordelen, maar vraagt ook veel van u als docent. Een groot nadeel van online lesgeven is dat het soms lastig is om interactie met uw leerlingen tot stand te brengen. Een vraag stellen aan iedereen tegelijk leidt tot chaos omdat dan leerlingen door elkaar gaan praten. Maar hoe krijgt u dan wel interactie?

Hieronder geven wij u simpele tips voor het stimuleren van interactie via het medium Zoom. Bent u nog niet bekend met lesgeven Zoom? Lees dan eerst [Bureau NVT online lesgeven \(1\) en \(2\)](#) voor uitleg over de functies die we hier bespreken.

Tip 1: Gezamenlijke start

Ook bij een online les is een duidelijke structuur van groot belang. Het VUT-model (*vooruutkijken-uitvoeren-terugkijken*) kan ook bij een online les goed toegepast worden. Begin met een korte, leuke activiteit om terug te kijken en/of alle leerlingen actief te krijgen. Veel activiteiten die u anders inzet als activerende start, kunt u ook gebruiken via Zoom. Bijvoorbeeld:

- *Bingo*: laat alle leerlingen de woordenlijst (ongeveer 20 woorden die al behandeld zijn) van het thema erbij pakken en 8 woorden opschrijven. U kiest steeds een woord uit de woordenlijst en leest die voor. De leerling met de eerste bingo mag dit heel hard in de groep roepen.

- Een oefening zoals *Doe eens gek!* uit *Taalprikkel*s: lees een zin voor, eerst op een normale manier zodat de leerlingen hem goed kunnen verstaan. Laat de leerlingen op volgorde (u noemt de naam) de zin nazeggen. Zeg vervolgens dezelfde zin nog een keer, bijvoorbeeld heel hoog of heel laag, fluisterend of hard, boos of verdrietig, etc.

- Tongbrekers (zinnen die moeilijk uit te spreken zijn, zeker op snelheid) zoals bijvoorbeeld "Achthonderd achtentachtig 's-Gravenhaagse gereedschapsschuurtjes". Laat leerlingen om beurten een tongbreker in hun eigen taal delen (elke les een andere als start).

Kijk voor meer tips eens in de boeken *Woordenstroom*, *Actief met taal* of *Taalprikkel*s. Veel van deze oefeningen kunt u ook makkelijk omzetten voor online gebruik.

Tip 2: Interactieve PowerPoint

U kunt een PowerPoint delen (via de optie *Share Screen*), maar deze via Zoom ook interactief inzetten.

U kunt een leerling namelijk het scherm laten overnemen door gebruik te maken van de optie 'annoteren' of 'remote control'. U kunt ze bijvoorbeeld in uw PowerPoint laten typen, tekenen, onderstrepen of omcirkelen. Handig bij tekstbegrip of voorbeeldzinnen. Zorg er wel voor dat u deze optie aanzet in uw instellingen (zie [Bureau NVT Online lesgeven 1](#))

Tip 3: Grammaticacheck

U wilt natuurlijk na een uitleg weten of uw leerlingen de uitleg begrepen hebben. Een open vraag als "begrijpen jullie dit allemaal?" is, zeker tijdens het geven van online lessen, weinig effectief. Zorg daarom voor een interactieve check waaraan iedereen moet meedoen. Bijvoorbeeld:

- *Grammaticacheck*: Laat via uw scherm (*share screen*) zinnen zien met maximaal één fout erin. Projecteer de zinnen zin voor zin. Vraag uw leerlingen of deze goed of fout zijn. Via de optie *participants* kunnen de leerlingen op ja of nee klikken. Zo ziet u in één oogopslag de antwoorden van de leerlingen. Vraag een leerling die het antwoord juist had, uitleg te geven.

- *Begripscheck*: Laat via uw scherm goed/fout beweringen zien over de behandelde stof. Via de optie *participants* geven de leerlingen aan of het goed is (ja) of fout (nee).

Let op!

Zorg voor korte checks waarbij het antwoord bij voorkeur één woord is. De chatfunctie leent zich niet voor het typen van lange antwoorden. Werk bijvoorbeeld met ja/nee, goed/fout of meerkeuze.

Tip 4: Spreekvaardigheid in breakout rooms

Met de functie *breakout rooms* is het heel makkelijk om leerlingen toch in tweetallen of groepen (spreek)oefeningen te laten doen. U deelt zelf de *breakout rooms* in en kunt als docent wanneer u wilt "inbreken". Leerlingen kunnen u ook om hulp vragen. U kunt oefeningen uit uw reguliere lesboek gebruiken of zelf korte spreekopdrachten geven en de tijd instellen (bijvoorbeeld 5 minuten).

Voorbeelden van geschikte oefeningen:

- *voorwerp raden*: Geef de leerlingen een opdracht, bijvoorbeeld: pak een voorwerp ergens uit je huis en houd dit voorwerp dichtbij, maar niet in beeld. Via gesloten vragen (alleen te beantwoorden met ja/nee) moeten zij uitvinden welk voorwerp de ander heeft. Ze stellen om beurten 1 vraag.

Alternatief: bekende persoon, land, andere leerling, etc.

- de oefening *Dilemma's* uit het boek *Woordenstroom*: geef leerlingen via de chat een aantal dilemma's en laat ze deze samen bespreken, met argumentatie. U kunt leerlingen ook zelf dilemma's laten verzinnen.

- *vertel eens iets over...*: laat leerlingen 1 minuut praten over hun favoriete vakantie/dier/persoon/eten.. /hun huis /hun familie /hun hobby /hun toekomst / etc

Tip 5: Luistervaardigheid

U kunt via Zoom ook filmpjes en luisterfragmenten delen. Via de *poll*-functie kunt u vragen aan de leerlingen stellen (zet deze wel vooraf klaar). U ziet dan direct de antwoorden van alle leerlingen en weet of ze het begrepen hebben.

Tip 6: Whiteboardfunctie

Zoom heeft een ingebouwde Whiteboardfunctie. Erg handig als u als docent dingen wilt uitleggen of visueel inzichtelijk wilt maken. Ook leerlingen kunnen hun whiteboard delen. Dit is handig als u leerlingen een uitgebreider antwoord wilt laten geven.

U kunt het ook gebruiken voor het testen van begrip.

Bijvoorbeeld:

- U vraagt de leerlingen iets te tekenen (bijvoorbeeld: *teken een groot huis met drie ramen/teken naast het huis een grote boom etc*). Afhankelijk van het niveau van uw leerlingen geeft u ingewikkelder instructies. Vraag aan het einde van de opdrachten uw leerlingen om beurten hun whiteboard te delen.

- U laat de leerlingen een zin opschrijven met iets waarmee u net hebt geoefend, bijv. 'als'.

- U laat de leerlingen een regel demonstreren, bijvoorbeeld het maken van het voltooid deelwoord.

Tip 7: Exit ticket

Binnen Zoom is het zoals eerder gezegd ook mogelijk een *poll* aan te maken. Met deze functie kunt u op een simpele manier testen of uw leerlingen de inhoud van deze les begrepen hebben. De *poll* kunt u delen in de vorm van MC-vragen en u ziet direct van iedereen de antwoorden. Dit kan naar keuze anoniem of met naam.

Tip 8: Gezamenlijke afronding

Rond de les gezamenlijk af. Ook hiervoor de *pollfunctie* handig. U kunt hierin bijvoorbeeld ook wat luchtiger vragen in opnemen als "Ik ga vanavond _____ eten" (*A rijst B curry C brood*).

Ook kunt u de leerlingen vragen via de chatfunctie nog vragen in te sturen over het behandelde onderwerp, zodat u deze de volgende les kunt behandelen.

Boeken waarnaar we verwezen:

- Woordenstroom. Werkvormen voor woordenschat (2018). L. Minnema. Uitgeverij Coutinho. ISBN: 9789046906088.

- Taalprikkels. Korte activiteiten voor elke taalles (2016). V. Olijhoek en A. Valk. Uitgeverij Coutinho.

ISBN: 9789046905173

- Actief met taal. Didactische werkvormen voor het talenonderwijs (2015). D. de Coole en A. Valk. Uitgeverij Coutinho. ISBN: 9789046904398.

Wij wensen u veel succes met het geven van uw online lessen. Onthoud vooral: net als bij een gewone les, hoeft het niet direct perfect! Oefening baart kunst.

Hebt u zelf tips voor het geven van online lessen? Stuur ze dan in via info@bureaunvt.com Wij publiceren ze op onze Facebookpagina zodat ook anderen ervan kunnen profiteren.